

Finlands Synskadade

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

3/14

4 Må Bra-dag gav
mersmak

8 Ungdomskurs på
Norrvala

13 Ansök om
rekreationssemester

Innehåll

Nr 3 mars 2014

LEDAREN

3 Kvalitet och sakkunskap

ARTIKLAR

- 4 Må Bra-dag på Norrvalla gav mersmak
8 Ungdomskurs på Norrvalla
13 FSS och De Blindas vänner erbjuder rekrea-
tionssemester
18 Månadens app: Papa Sangre II

KÅSERIET

19 Reflektioner i mars

AKTUELLT

- 20 Aktuellt
22 Annon: Sommarens stora resa för FSS
medlemmar
Annon: Förening Aniridia Finland r.f. kallar
till årsmöte och medlemsträff
23 Aktuellt i distrikten
27 Kontakta FSS
28 Annon: FSS vårmöteskallelse

Finlands Synskadade

Finlands Synskadade är organisations-
tidning för Förbundet Finlands Svenska
Synskadade. Tidningen utkommer med
10 nummer/år i svartskrift, punktskrift,
på CD och som elektronisk version, se
www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som
e-postbilaga. Årgång 103. Nummer 4/2014
utkommer 17.4, deadline 27.3.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska
Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560
Helsingfors. Tfn 09-6962 300

Redaktör: Tina Kärkinen
Tfn 09-6962 3017

e-post: tina.karkinen@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av
redaktören.

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärbild: En roddgrupp ute på Tusby träsk,
en sjö i Vanda ås vattendrag.
Foto: Juha Vääräkangas

ISSN 0789-5739
Arkmedia, Vasa 2014

Kvalitet och sakkunskap

Ibland faller pusselbitarna direkt på plats. När min kollega Erik och jag planerade vårens verksamhet togs artiklar eller kolumner i medlemstidningen Finlands Synskadade med i planerna. Inte långt efter kontaktades vi av er redaktör.

Ett av målen för verksamhetsåret 2014 inom verksamheten Juridiskt ombud är att vi båda jurister ska komma och träffa SAMS medlemsförbund och verksamhetens parter mer än vi gjorde under åren 2012 och 2013. Vi hoppas att kunna förbättra dialogen med både förbundens medlemmar och personal. I januari besökte vi FSS och träffade en stor del av personalen. Efter den träffen är vi igen klokare. Jag hoppas att personalen vid FSS känner likadant. Diskussionen handlade främst om hur vi kan bli bättre på att tillvarata FSS medlemmars intressen i lagstiftningsprocesser och reformer som nu pågår, som kommer att ha inverkan på er vardag om några år. För att lyckas med det behöver vi bli ännu bättre på att hålla kontakt med varandra och berätta för varandra vad som pågår. De senaste veckorna har lagförslaget till strukturerna för hälso- och sjukvården upptagit en stor del av min tankeverksamhet och arbetstid. Många gånger har tanken slagit mig - vilken tur att vi inom de finlandssvenska handikapporganisationerna redan för flera år sedan började förbereda oss för det här. Den lagstadgade nationella koordinatören är alltså inget som vi kommit på under det senaste året. Denna reform kan också delvis ha en

inverkan på finansieringen av FSS rehabiliteringsrådgivare. Det är viktigt att de som kommer att ansvara för organiserandet av handikappservicen/ funktionshinderservicen efter reformen inser hur viktigt det är med svenskspråkiga rehabiliteringsrådgivare, som kan ge handledning för personer med synnedsättning. Med andra ord att de köper FSS tjänster. Det för över mina tankar på ett annat intressebevakningsärende som under flera års tid funnits på mitt arbetsbord, nämligen konkurrensutsättning och upphandling. Vi har nyligen fått ett nytt EU-upphandlingsdirektiv. Därför ska den finska upphandlingslagen nu anpassas till de nya bestämmelserna. Vi arbetar för en mera human upphandling där priset inte är det huvudsakliga urvalskriteriet. Kvalitet och verklig sakkunskap borde väga tyngre när man väljer vem som ska få börja sälja sina tjänster till en kommun eller ett sjukvårdsdistrikt än vad de gör idag. Att kriterierna för kvalitet och sakkunskap får en starkare ställning i upphandlingen är något som jag tror att FSS kan vinna på. FSS får ännu starkare ställning om vi lyckas få med en bestämmelse i den nya upphandlingslagen som gör att det inte går att kringgå de språkliga rättigheterna i en upphandlingsprocess. Dialogen med FSS har redan stärkts och jag ser fram mot att den blir ännu bättre.

ULRIKA KROOK,
JURIDISKT OMBUD, VH

TEXT: BRITTEN NYLUND FOTO: ULLA-BRITT INGMAN

Aha-upplevelser och gemenskap på Må Bra-dag

Tisdagen den 11:e mars ordnades en Må Bra-dag på Norrvalla i samarbete mellan FSS, Folkhälsans förbund samt synskadeföreningar i Österbotten. Informatör Britten Nylund berättar vad som väntade de närmare hundra personer som en solig vårvinterdag satte sig på bussen till Norrvalla.

EN BUSS RESTE norrifrån med synskadade från NÖSS, den andra transporterade VSS medlemmar från södra österbotten. Det pirrade i luften av förväntningar inför Må Bra-dagen som ordnats av FSS, Folkhälsans förbund och synskadeföreningarna i Österbotten. Man var ivrig att se hur Norrvalla förvandlats efter den senaste tidens förändringar, speciellt efter att rehabiliteringsverksamheten flyttat bort. En del väntade på att få röra på sig. De allra flesta såg dock mest fram emot att få träffa andra människor och den sociala gemenskapen. Så brukar det vara när synskadade samlas. När vi anlände till Norrvalla väntade kaffe och smörgåsar. Deltagarna kom väl tillrätta, trots det

höga antalet, tack vare de goda värdinnorna rehabiliteringsrådgivare Ulla-Britt Ingman, Folkhälsans koordinator Pia Nabb, distriktssekreterare Febe Mörk och distriktssekreterare Ann-Sofi Grankulla samt några ledsagare. De hjälpte den som behövde hjälp och på så sätt klarade sig även de som ingenting ser eller som var med för allra första gången.

Föredrag om synskador

Efter kaffet flyttade vi till det stora auditoriet där föreläsningen skulle hållas. Efter att Ulla-Britt och Pia hälsat oss välkomna fick samtliga närvarande presentera sig. Efter presentationerna fick vi lyssna till dagens ta-

▲ **Må Bra-dagen på Norrvalla i Vörå lockade ett stort antal intresserade från hela Österbotten. På bilden ovanför poserar en grupp som har varit ute på stavgång.**

lare, synpedagog Anne Ström. Ström, som är bosatt i Jakobstad, arbetar främst med barn som har synhandikapp.

Hon utstrålade engagemang och föredraget blev intressant och givande. Det blev många aha-upplevelser även för oss som länge haft synskador. Hon började med att berätta att vi ser endast tre saker. 1. Färg 2. Form 3. Rörelse. Allt annat är en kombination av dessa. Sedan beskrev hon på ett insiktsfullt sätt hur seendet fungerar och vad som påverkar att vi ser bra, mindre bra eller inget alls. Hon liknade de olika delarna i seendet med kameran och dess funktioner. Ögat är som kameran. Det har en lins och kan zooma in en bild. Näthinnan är som kamerans minneskort eller

”

Många väntade på att få röra på sig men de flesta väntade på att få träffa andra människor. Den sociala gemenskapen var det man såg mest fram emot.

Tanken bakom föreläsning

- Prata syn.
- Vidga på synbegreppet. Syn –mer än att b
- Synsystemets uppbyggnad.
- Hur olika synskador påverkar synsystemet.
- Synskadekriterier.
- En bättre synförmåga kräver lite arbete.

▲ Synpedagog Anne Ström höll ett föredrag där hon berättade om olika synskador och hur synsystemet är uppbyggt. Hon talade även om synrehabilitering och vad detta innebär.

tidigare filmrulle. Men vi får inte något foto om vi har en kamera och ett minneskort eller filmrulle. Det krävs även att filmen framkallas. Detta sker i syncentret, i hjärnans bakre del, dit filmen förs via synnerven. Hjärnan har 30 olika stationer som måste fungera för att vi ska få fram en perfekt bild. En station i hjärnan har tex. som uppgift att känna igen ansikten. Vad händer om den inte fungerar? Vi kan kanske se normalt eller relativt bra men känner inte igen ansikten. Hur går det då till när vi får problem med synen? Vi går kanske först till en optiker som kontrollerar ögats lins eller "kameran". Optikern kanske inte hittar

något fel på linsen utan skickar oss vidare till ögonläkaren som kollar näthinnan eller "minneskortet". Ögonläkaren hittar ganska ofta något fel på näthinnan men inte alltid. I vissa fall kan det hända att det inte är något fel på vare sig linsen, näthinnan eller synnerven. Då kan det hända att man konstaterar att personen inte är synskadad fastän den har problem med synen. I ett sådant fall kan det vara fel på någon av de 30 stationerna i hjärnan som ska framkalla bilden åt oss. Det hjälper inte att fastställa synvisus eller synfältet i fall där felet finns i hjärnans syncenter. Detta var den stora aha-upplevelsen

för mig personligen. Anne Ström fortsatte att berätta om de vanligaste ögonsjukdomarna katarakt, maculadegeneration, diabetes retinopati, retinitis pigmentosa, glaukom och hur dessa sjukdomar påverkar synen. Vi fick även en utförlig beskrivning om problem med synen som uppstår genom hjärdsjukdomar. Upp till 60% av det vi kommer ihåg kommer via visuell information. Då förstår vi hur viktig synen är och hur stor omställning det är för människan då hon hamnar att ta emot information via andra sinnen som tex. hörsel. Denna omställning kan i början leda till stor trötthet. Ström avslutade genom att berätta vad synrehabilitering innebär. Det innebär omfattande åtgärder som bidrar till en förbättrad funktionsförmåga för den synskadade. Till sist fick vi en hemläxa. Uppgifterna var följande: a) Tänk igenom din synförmåga b) Saknar du något som du kunde göra förr? c) Vad skulle krävas för att du skulle kunna göra det nu?

Stort utbud av aktiviteter

Efter det föredraget blev det lunch. Det surrade av glada röster under lunchen och folk tog tillfället i akt att umgås. Under eftermiddagen fanns det möjlighet att delta i två av fyra aktiviteter per person. Det som bjöds ut

Vattengymnastiken leddes av Niclas Wiitala från Folkhälsan.

var ledd vattengymnastik, balansträning och avslappning, stavgång och Mimosel med gåtor, sånger, berättelser och samtal. Dagen avslutades med kaffe och dopp. Tack samma röster hördes i vimlet och många önskade att det snart skulle ordnas ett liknande tillfälle igen. ●

Folkhälsans Anna-Lena Blusi höll balansövningar i idrottshallen.

▣ Det blev mycket träning för ungdomarna som deltog i FSS ungdomskurs på Norrvalla men även många skratt.

Ungdomskurs på Norrvalla

I februari 2014 höll FSS på Norrvalla i Vörå en kurs för synskadade ungdomar från distriktsföreningarna. Kursledare var rehabiliteringsrådgivare Ulla-Britt Ingman, distriktssekreterare Ann-Sofie Grankulla och rehabiliteringsrådgivare Ann-Catrin Tylli. Under temat "Livsnycklar" behandlade kursen ämnen så som arbetslivet, självkännet, tekniska hjälpmedel för synskadade, ekonomi samt hälsosam livsstil. Mikaela och Alexandra Smeds delar med sig av sina upplevelser under veckan.

MÅNDAGEN INLEDDES MED en presentation av veckans program, Norrvalla och kursdeltagarna, samt diskussion om våra förväntningar på kursens innehåll. Klockan fem var det dags för middag och senare på kvällen fick vi lära oss grundstegen i salsa. Detta var till en början mer ansträngande än Norrvallas instruktörer fick det att se ut, men samtidigt så roligt att några av deltagarna funderade på att ta fler lektioner i framtiden. Tisdag morgon fick vi besök av Fanny Södergran och Frida Westerback från De Ungas Akademi, och tillsammans med dem diskuterade vi personlig utveckling, betydelsen av självkännet och positivt tänkande.

Träning och hälsosam kost

Efter lunch hade vi friskvårdsföreläsning med balansträning och avslappningsövningar under ledning av fysioterapeut Maja Ehrs. Avslappningsövningarna hade utmärkt effekt på åtminstone ett par av oss, som hade svårt att hålla sig vakna. Före middagen

hann vi också med att spela en mycket jämn omgång målboll. På kvällen besökte vi Marie Backman-Thors mysiga klädaffär Dress Like Marie i Oravais. Vi fick ha hela butiken för oss själva. Några av kursens ledare och deltagare fick dessutom prova på ett extraknäck som fotomodeller för Maries klädaffär. Onsdagens program inleddes med ett föredrag av Juha Nummela från TE-byrån i Vasa, som berättade om hur man tar sig ut i arbetslivet.

Efter föreläsningen bytte vi hastigt om till badkläder och klev ner i Norrvallas simbasäng för att delta i vattengymnastik, ledd av elever från Norrvallas idrottsinstruktörsutbildning. Både arm- och magmuskler fick jobba ordentligt under den följande timmen.

Inte bara knäckebröd och salladsblad

På eftermiddagen lagade vi mat tillsammans med Carina Blom, projektledare vid Folkhälsan. Blom visade oss att

□ Under onsdagens kursdag fick kursdeltagarna lära sig att laga hälsosam mat. Ungdomarna kunde snabbt konstatera att man inte behöver begränsa sig till knäckebröd och salladsblad.

det går att äta hälsosamt utan att behöva begränsa sig till knäckebröd och salladsblad. Efter information om hur man bör äta för att må bra fick alla närvarande delta i tillredningen av alkoholfri margeritha, salladstallrik, pestosmörgåsar, pärlris med örter, lax med rotsaker, solskenskaka med snömos och kokosbullar. Till uppskattade middagsgäster fick vi VSS styrelsens viceordförande Patrik Paulin och hans ledarhund Ode, som verkade nöjd med att få kursdeltagarnas uppmärksamhet. Efter maten fortsatte vi den nyttiga kosthållningen med chips och läsk framför den syntolkade filmen "Hur många kramar finns det i världen?" Torsdagens program in-

leddes med en föreläsning av bankrådgivare Ann-Mari Lillmåns-Backlund under rubriken "Hur sköta ekonomin på ett vettigt sätt?". Lillmåns-Bäcklund informerade bland annat om bostadslån, försäkringar och studielån.

Motionspass och IT-stöd

Sen var det dags för ännu ett motionspass. Detta bestod denna gång av bland annat spinning, det vill säga cykling i hög hastighet på motionscyklar inomhus, vilket nog var tur för trafikanter på Vörås vägar. Detta följdes av muskelträning och slutligen stretching med idrottslevarna från Norrvalla som

dragare. Efter lunch fick gruppen besök av Andreas Kanto, IT-stödperson vid FSS, som berättade om olika synhjälpmedel som finns tillgängliga för iPhone-telefoner. Han instruerade i teknikrelaterade frågor, såsom hur man som synskadad kan betala räkningar på internet. På kvällen gjorde vi veckans andra utflykt, som gick till Susanne's Inn i Vörå. Där fick vi råd om hud- och ansiktsvård. Vi fick även testa en ansiktsmask av vitlera som verkligen gjorde skäl för namnet. Ulla-Britt passade emellertid på att föreviga våra spöklika nunor.

Lekfull avslutning på veckan

Väl tillbaka på Norrvalla åt vi kvällsbit och under denna sista kväll blev det en hel del skratt och "flams", vilket hör till på kurser och läger. Vi spelade kort med spelkort stora som vykort, vilket gjorde det svårt att gömma ess i rockärmen. Eftersom ingen kunde

något spel som passade för en grupp av vår storlek, så improviserade vi genom att dela ut korten och låta alla delta i att lägga några omgångar patiens. Vinnaren var den som först blev av med alla sina kort och priset var ett glas saft. Fredag morgon började vi dagen med ett gym-pass som leddes av Norrvalla-elever. Därefter var det dags för konstgestaltterapi med konstterapeut Monica Björk. Vi fick arbeta med cernitlera, modellera och täckfärg för att skapa "självpporträtt utan yttre likhet", det vill säga verk som beskrev deltagarnas personlighetsdrag snarare än deras utseende. Efter lunchen fortsatte konstgestaltterapi under vilken vi fick skapa ett musikstycke med hjälp av en udda samling musikinstrument såsom regnrör, fingerpianon, trummor och tibetanska "sjungande skålar". Kursen avslutades med kaffe, dopp samt en dikt om veckan som gått, skriven av kursdeltagaren Stina Lähdesmäki. ●

Dikten publiceras nedan.

Kurs för synskadade ungdomar

**På kurs vid Norrvalla vi är nu
hela veckan lång
Vid Norrvalla mycket folk är
Det känns nästan lite trångt**

**I ShBam/Zumba vi dansar på
stegar fram i takt till musik
Efter dansen vi svettas så
rusar till duschen i panik**

**Till Dress like Marie vi anlände
för att köpa smycken, kläder och skor
Med många kassar vi till taxin återvände
och sedan tillbaka till Norrvalla for**

**Vi oss i köket har fått öva
ugnslox och sockerkaka
Sedan fick vi allting pröva
på alla olika rätterna smaka**

**Syntolkad film, chips o bastubad
Föreläsningar många o långa
Spinningcykling fort, fort, fort
Torsdagsmys och spelat kort**

**Shopping, styling o bastubad
Oj, vad vi mått bra
Tiden den går fort, nej vet ni vad....
En längre kurs vi borde ha**

Stina Lähdesmäki

FSS och De Blindas vänner ordnar semesterar vid Onnela Vårdshus som ligger invid Tusby träsk.

TEXT: MIIA JALONEN ÖVERSÄTTNING: TINA KÄRKINEN FOTO: JUHA VÄÄRÄKANGAS

Ansök om rekreationssemester

Svenskspråkiga synskadade har nu möjlighet att ansöka om semesterunderstöd från De Blindas Vänner. Genom ett nytt samarbete mellan föreningarna kan FSS:s medlemmar ansöka om rekreationssemester redan sommaren 2014.

VI ÄR VÄLDIGT glada över det här nya samarbetet. Organisationsledare Matthias Jakobsson tog aktivt emot initiativet och samarbetet har gått smidigt. FSS var redo att bidra med egna resurser för att skapa en bra semesterhelhet för sina medlemmar, berättar ordförande för De Blindas Vänner Ture Tähtinen. FSS:s medlemmar kom i kontakt med De Blindas Vänner för några år sedan i och med en hjälpmedelsdonation. Under firandet av sin 125-årsdag år 2012, delade man ut tiotals talande vågar och blodtrycksmätare åt FSS:s medlemmar. De Blindas Vänner beviljar även understöd och stödpengar för närmare en kvarts miljon, hyr ut bostäder och

arbetsutrymen till synskadade och fungerar som påtryckare inom synskadevärlden.

Bakgrund

De Blindas Vänner har finansierat semestrar för synskadade redan i ett par årtionden. Beviljandet av semester började ursprungligen som ett samarbete med Kyrkostyrelsens diakoniarbete. Semesterutdelningen utvidgades år 2009 till finskspråkiga distriktsförbund inom synskadeområdet när De Blindas Vänner köpte Onnela Vårdshus i Tusby. Förbundet grundade samtidigt af-färsverksamheten med Onnela Vårdshus Ab som erbjuder högklassig service

till synskadade personer. De Blindas Vänner påbörjar detta samarbete mellan såväl FSS som det svenskspråkiga diakoniarbetet. Onnelas första svenskspråkiga semestervecka ordnas den tredje veckan i juli.

– Under pilotåret kommer 20 medlemmar att kunna åka på semester. FSS erbjuder 8 semestrar och De Blindas Vänner 12 stycken. Vi ordnar semestrarnas svenskspråkiga program tillsammans med Onnela Vårdshus och De Blindas vänner står för kostnaderna, berättar Matthias Jakobsson. Man betalar en mindre egenavgift för semestern men De Blindas Vänner erbjuder reseersättning för de som har längre resväg.

Rekreativsemester

Rekreativsemester innebär fem dygn av avbrott i vardagen, kost och logi samt aktiviteter på en naturnära semesterort.

– Vi har satsat på synskadades egna semesterveckor ända sedan början. I semestern

”

Under pilotåret kommer 20 medlemmar att kunna åka på semester. FSS erbjuder 8 semestrar och De Blindas vänner 12 stycken.

ingår, förutom miljöombyte, kost och logi, även stödgrupper och mångsidigt program, berättar Ture Tähtinen. Under semestern utövar man olika sporter, såsom simning, lekar och spelar spel. Onnela ligger i en traditionell

■ **Onnela Vårdshus har grundrenoverats och getts en hemtrevligare och modernare framtoning.**

- ▲ Förutom miljöombyte ingår även ett mångsidigt program i rekreationsemestern. Man har möjlighet att utöva sporter, pröva på olika lekar och spela spel som på bilden ovanför.

kulturmiljö invid museivägen. Här bosatte sig Tusby konstnärssällskap och grundade sina ateljéer i skiftet mellan 1800-1900-talet. Eftersom konstnärssällskapets hem är öppna för allmänheten så ordnas under semesterveckan kulturutfärder till Strandvägens utflyktsmål, där vi pysslar, målar och njuter av olika uppträdanden. Semestrarna har va-

rit väldigt omtyckta och responsen har varit mycket positiv.

Onnela Vårdshus

Onnela är namnet på det parkliknande och vidöppna område invid Tusby strandområde. Landskapet är kuperat och ▶

▣ Under semestern kan man delta i många olika aktiviteter. På bilden ovan ser man en roddgrupp ute på Tusby träsk.

▲ **Organisationsledare Matthias Jakobsson (FSS) och ordförande Ture Tähtinen (De blindas Vänner) förevisar talande vågar under De Blindas Vänners 125-årsdag år 2012.**

stämningsfulla stigar leder ner till stranden. Byggnaderna härstammar från olika årtionden, den äldsta redan från år 1888. De Blindas Vänner började genast renovera fastigheten efter att man köpt den. Förutom grundrenovering har stället getts en hemtrevligare och modernare framtoning. Onnela Vårdshus erbjuder förutom övernattningsbåde mötes- och restaurangtjänster till hela allmänheten, från privatpersoner till företag. Lunch erbjuds varje dag så till Onnela kan man sticka sig in på lunch när som helst, även på veckoslut. Detta år erbjuder De Blindas Vänner 25 procent rabatt på övernattnings och mötesutrymmen för synskadade.

Kulturmiljö och synskadehistoria

Under nationalromantikens tid längtade konstnärerna till landsbygdens stillhet. Tusby Strandvägs kulturmiljö lockade författare såsom Juhani Aho, Eero Järnefelt, konstnä-

ren Pekka Halonen, poeten J.H. Erkko och mästarkompositören Jean Sibelius. Onnela var ett populärt pensionat och till stamkunder hörde även vår nationalpoet, Eino Leino. Onnela Vårdshus blev en naturlig del av Finlands synskadehistoria när Näkövammaisten Loma ry, tidigare Sokeain Liitto, köpte Onnela Vårdshus redan 1937. I början av 1990-talet övertogs Onnela av Synskadades Centralförbund och av De Blindas Vänner för fem år sedan.

Välkommen på semester

Semester beviljas av och ansökes om via FSS. Ansökningsblanketter finns bland annat tillgängliga på båda förbundens hemsidor. Ansökningstiden upphör inom kort och de som redan har beviljats semester kan börja boka semesterplatser från och med början av maj. Välkommen på en uppiggande semester, hälsar Ture och Matthias tillsammans. ●

Papa Sangre II

PAPA SANGRE II är ett skräck- och överlevnadsspel som passar de som gillar spänning. Detta är ett spel där du ser med öronen, så det gäller att ha ett par bra hörlurar till hands. I det ljudbaserade spelet navigerar du dig runt med hjälp av hörseln och det tredimensionella ljudet.

Du kastas in i den kusliga Calaveravärlden och din uppgift är att ta dig ur den. Genom realistiska ljudeffekter lever man sig in i illusionen av ett efterliv. Det finns endast fyra funktioner på skärmen, två för att styra karaktärens fötter och ytterligare två för händerna. Äventyret är indelat i kapitel och din uppgift är att stjäla minnen av andra framlidna, för att du ska kunna ta dig tillbaka till de levande igen. Detta är lättare sagt än gjort eftersom förlorade själar och tankelösa vaktar överallt i dödsriket. Bakom varje hörn kan en fiende lu-

PAPA SANGRE

- För iPhone och iPad, från iOS 3 och framåt.
- Kostar 4,49 € på App Store.

rar och i mörkret måste du förlita dig på rösten som guidar dig i hörlurarna, Sean Bean. Enligt FSS:s IT-ansvarige, Sune Huldén, är denna uppdaterade version en rejäl förbättring av den första versionen.

- Det är som att stiga in i en ny värld. Jag tyckte att ettan var bra, men tvåan är perfekt. Ljudeffekterna är mycket bättre och spelet passar den som vill ha lite spänning. Jag skulle rekommendera spelet till de som är 12 år och äldre, säger Huldén. ●

Reflektioner i mars

Vintern kom av sig. Det har varit grått och disigt med sällan uppsprickande molntäcke. Solen har för det mesta lyst med sin frånvaro. Nu verkar det som om våren tjuvstartat. ”Sov du lilla videung än så är det vinter”, sjunger man i barnvisan. Det blev inte mycket sömn för videbuskarna den här vintern. Jultiden kunde man plocka videkissor. I rabatterna kan man se små krokusbarn bleka om kinderna. Enligt hörsägen blommar tussilagon i solgläntorna. En del fåglar har återvänt från sin solsemester. Måtte solen skina klar på himlen, så att vi igen en gång kan lyssna till lärkans drill och bofinkens glada slag.

Barndomsvintrarnas stränga köld med vit snö som knastrade under monokängorna när man gick, kommer man väl aldrig mera att få uppleva. Snön gnistrade i solskenet. Barnen skidade och åkte kälke i backarna och fick gratis sin D-vitaminsdos. På vägarna kunde man färdas med sparkstötting. Ingen sandbil störde framfarten. Många minns säkert färderna med skidor eller sparkstötting på marsskaren. Man fick bara inte åka för långt. Då kunde hemfärden bli besvärlig.

När jag gick i folkskolan gick vi varje lördag till storskolan för att låna böcker. Läraren öppnade bokskåpet och så fick vi i tur och ordning komma fram för att välja en bok. Det gällde att få tag i en bok som man faktiskt gillade. Sedan skyndade man hem och tillbringade eftermiddagen i böckernas underbara värld tills boken var läst, och man fick vänta en vecka på följande boklån.

Jag har många gånger funderat varför läshungriga elever inte fick låna flera böcker. Det här hände i slutet av 1940-talet. Skolorna hade väl då inte resurser för bokinköp. Böcker fanns att köpa. Till jul och födelsedag fick jag alltid böcker i present. De böckerna finns välbevarade kvar i dag. Det nyaste nya inom biblioteksvärlden är att biblioteken inte är bemannade hela dagen. På kvällarna har pendlare och andra senfärdiga möjlighet att logga in i biblioteket. Senast när roboten förkunnar att biblioteket stängs bör man logga ut. Annars slår larmet på. Då har man ju möjlighet att träffa en levande varelse. Också bankerna har sina restriktioner.

Man kan inte längre göra som gubben, som gick till banken och tog ut sina besparingar. Sedan räknade han pengarna och satte in dem på nytt. I dag kan det vara så att bankkontoret inte har kassatjänst, tjänsten inte är öppen. Kontoret kan också vara helt stängt den dagen. Skattebyråerna kommer att stängas. Det är få som bankar på deras dörrar nuförtiden. Skatteprocenter kan de arbetsföra ändra på nätet. Hur skall det gå för pensionärer utan dator?

Lyckligtvis har vi R-kioskerna. De brukar ta över där det behövs. Säkert kan de tillhandahålla en och annan skatteblankett. Alla som läser papperstidningar kan glädja sig åt att momsens kommer att sänkas. Tidningshusen går ekonomiskt dåligt. Leve papperstidningen! ●

Viva Holm, Lojo

AKTUELLT

Rotia-Projektet: Stöd för självständigt boende ska finnas dygnet runt

DEN 13.2 DELTOG SAMS på Invalidförbundets Rotia-slutseminarium. Projektet Rotia har kartlagt organiseringen och behovet av olika tjänster för personer med funktionsnedsättning. Under seminariet i Kommunernas hus diskuterades bland annat boendeformer och konkurrensutsättning. Jaana Huhta från social-

och hälsovårdsministeriet poängterade vikten av att ha tillgång till stöd dygnet runt då man bor självständigt. För vissa betyder det mänsklig kontakt och för andra kan det räcka med ett telefonnummer att ringa till när som helst. Forskaren Jukka Ohto lyfte fram att alla tjänster är viktiga, det bör finnas både kom-

munala och privata tjänster så att brukaren kan välja vilken tjänst som passar bäst. Dessutom poängterade han att konkurrensutsättning och konkurrens överlag är viktigt för marknaden. Under seminariet diskuterades också medborgarinitiativet mot konkurrensutsättning av tjänster för personer med funktionsnedsättning. ●

Källa: SAMS

Flera alternativ att sköta ärenden med FPA

NUMERA FINNS DET flera sätt att kontakta och sköta sina ärenden med FPA. Pensionärer får de flesta FPA-förmåner nästan obemärkt. Till exempel dras läkemedelsersättningen av från priset redan på apoteket och pensionsförmånerna betalas in på kontona varje månad. Men när det uppstår nya livssituationer som gäller boendet, hälsan eller familjesituationen, kan det vara skäl att kontakta FPA. FPA:s kundtidning Mitt i allt – Elämässä 1/2014 delades ut till hushållen under pe-

rioden 5-16.3. Denna gång var huvudtemat FPA:s stöd och tjänster för personer i pensionsåldern. I tidningen intervjuas bland andra Marja-Liisa som trots sina sjukdomar är aktiv i båden förenings- och församlingslivet. Sjukdomarna kräver dock många mediciner. Utan FPA-ersättningarna skulle Marja-Liisa inte ha råd med dem. FPA erbjuder numera rehabilitering även för äldre personer som inte längre är i arbetslivet. Kaarlo, som i årtal har lidit av ryggproblem, fick tillfälle att delta i rehabili-

tering. Efter det har han börjat må bättre och har kunnat återuppta lätta stalljobb hos hästarna. Tidningen berättar också om olika sätt kunderna kan välja att kontakta FPA och sköta sina ärenden. FPA betjänar på webben, per telefon, på FPA:s serviceställen utan och på bokad tid, per telefon och per post och småningom också hemifrån ansikte mot ansikte på distans. Andra aktuella ämnen i tidningen är reseersättningarna, rehabilitering för hörselskadade barn och moderskapsförpackningen. ●

Källa: FPA

Nytt trygghetsboende i Ekenäs

FOLKHÄLSAN ERBJUDER FRÅN och med april 2014 en ny form av boende för äldre i Seniora vid Prästängsgatan i Ekenäs. På trygghetsboendet kan man bo om funktionsförmågan och hälsotillståndet är sådant att man kan klara sig med på förhand överenskomna tjänster dagtid. På trygghetsboendet bor man i ett eget, trivsamt rum med badrum, toalett och helinackordering. I det ingår bland annat daglig omsorg och tillsyn, samtliga måltider, städning och tvätt av kläder. Vid behov

kan servicen kompletteras med tilläggstjänster. På trygghetsboendet finns allt som allt 8 rum. Dessutom finns kombinerad matsal och vardagsrum med kokmöjligheter. Den som vill kan umgås med de andra invånarna till exempel i tv-hörnan eller kring kvällsteet. I Seniora finns också en lunchrestaurang och möjligheter att delta i de program och aktiviteter som ordnas i huset. Enligt vd Gun Eklund vid Folkhälsan Syd finns det en efterfrågan på tjänster av det slag som trygghetsboendet innefattar. ●

Källa: Folkhälsan

Låg pension största problemet för äldre

DET STÖRSTA PROBLEMET för de äldre i dagens Finland är att pensionerna är för små. Detta framgår ur en färsk undersökning som kartlagt 55–79-åringars uppfattningar om såväl dagens situation som framtiden. Enkäten genomfördes mellan maj och juni på uppdrag av Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO. Antalet svarande var totalt 1191 personer. Övriga problem var enligt enkätresultaten tilltagna social- och hälsovårdstjänster samt ensamhet. Ur resultaten framgår att en klar majoritet ser Folkpensionsanstalten (FPA) som den mest pålitliga institutionen när det gäller pensionsfrågor. 59 procent sade sig ha ett mycket eller ganska stort förtroende för FPA. 72 procent ansåg att den viktigaste uppgiften för pensionärsorganisationerna är att trygga social- och hälsovårdstjänsterna. Andra viktiga uppgifter är att trygga pensionsförmånerna (62 procent) och att lindra beskattningen av pensionärer (51 procent). ●

Källa: SPF

Äldre måste flytta från demenshem

MARKNADSDOMSTOLEN HAR AVSLAGIT Folkhälsans besvär mot Raseborgs stads grundtrygghetsnämnd om upphandling av vårdplatser för dementa. Det handlar om serviceboende för 16 personer i Ekenäs. Staden valde i upphandlingen Attendo med Villa Stella i stället för Folkhälsan Syd, som erbjudit vård i Blomsterhemmet och Seniora. Folk-

hälsan besvärade sig över beslutet, men förlorade. Det innebär att 13–14 arbetsplatser berörs. Folkhälsan Syd utreder nu hur många man kan sysselsätta bland annat i huvudstadsregionen. Den 21 mars 2014 går Raseborgs stads tillfälliga avtal med Folkhälsan ut och staden flyttar ut de äldre från Folkhälsan inom mars månad. ●

Källa: Folkhälsan

ANNONS

Sommarens stora resa för alla FSS medlemmar!

Styrelsen för Vasa Svenska Synskadade (VSS) planerar en längre sommarresa till Norge i samarbete med Oravais Trafik Ab. Tidpunkten är 18 – 26.8.2014 och resmålet är Nordens största och mest utvecklade Syn- och Mestringscenter i Hurdal i Norge. Vi tar även del av många andra intressanta begivenheter i det vackra och storslagna Norge.

Resan riktar sig till alla medlemmar inom FSS, såväl ordinarie som stödjande. Vi har räknat med ungefär 60 deltagare och Oravais Trafik (OT) bidrar med två bussar. Bussarna går via Karleby samt Borgå. I varje buss finns en guide från OT. VSS har tidigare anlitat OT och resan är planerad utgående från synskadades behov, exempelvis serveras varje måltid (antingen lunch eller middag) till borden.

Sammandrag av resrutten:

Dag 1: Hemorten-Åbo, dag 2: Stockholm-Hurdal, dag 3: Hurdal, dag 4: Hurdal-Eidfjord, dag 5: Hardangervidda, dag 6: Eidfjord-Oslo, dag 7: Oslo-Stockholm, dag 8: Stockholm, dag 9: Åbo-Hemorten.

Styrelsen för VSS hoppas att resan intresserar alla medlemmar inom FSS. Närmare information gällande pris samt en detaljerad resebeskrivning publiceras i följande nummer av Finlands Synskadade. Er bindande anmälan bör vara oss tillhanda **senast 31.5.2014**, eftersom OT har reserverat båt-, hytt- och hotellplatser åt oss.

Vid frågor, kontakta distriktssekreterare Febe Mörk i Vasa måndag-torsdag kl 9-14 på tfn 045-321 3320.

ANNONS

Föreningen Aniridia Finland r.f. kallar till årsmöte och medlemsträff den 12.4.2014.

Plats är Parisgränden 2 A 16 vid Arabiastranden i Helsingfors. Stadgeenliga ärenden står på föredragningslistan men även samvarons betydelse tas i beaktande.

Anmälningsavgiften är 20 euro i vilken ingår både program och mat. Du som har längre resväg kan få ersättning för resekostnader som överstiger 30 euro.

Anmäl dig per e-post till info@aniridia.fi eller genom att kontakta någon i styrelsen.

Kontaktuppgifter hittas på vår hemsida **www.aniridia.fi**. Anmälan bör göras senast en vecka på förhand så att matservering kan planeras.

Möteshandlingar och övrig info skickas till de anmälda innan mötet.

Alla gamla, nya och blivande medlemmar är välkomna!

AKTUELLT I DISTRIKTEN

Vasa Svenska synskadade

- Trivselcafé Mimosel fortsätter varannan onsdag, jämna veckor, kl 13-15 på Lyktan enligt följande datum: 2.4, 16.4, 30.4, 16.5. Tina Back och Maj-Britt Aspö hälsar alla hjärtligt välkomna till en trivsamt stund på Lyktan!
- Stolgymnastik med betoning på balansträning fortsätter varannan onsdag, ojämna veckor, kl 13-15 på Lyktan enligt följande datum: 26.3, 9.4, 23.4, 7.5 och 21.5. Ledare är Britten Nylund. Kaffe och gemenskap efteråt. Välkommen att röra på dig till musik!
- Punktskriftskurserna fortsätter varannan torsdag kl 10-12 på Lyktan enligt följande datum: 27.3, 9.4, 23.4 och 8.5. Alla punktlärare hälsar dig varmt välkommen med! Kontakta kansliet för mera information på tfn 045-321 3320.
- Datorkurserna fortsätter varje måndag kl 10. Kurserna omfattar både dator-, telefon- och surfplattkurs. För mera information, kontakta lärare Andreas Kanto på tfn 050-537 6110.

- Vattengymnastiken fortsätter varje söndag hela våren. Grupp 1 kl 12.45–13.30 och grupp 2 kl 13.30–14.15. Kontakta kansliet för mera information.
- Lördagen 12.4 kl 13 ordnas en auktion på Lyktan. Gåvor mottas med tacksamhet. Lotteri och servering, bestående av bland annat våfflor med sylt och grädde.
- Fredagen 2.5 kl 19 besöker vi Wasa Teater och får lyssna till humorgruppen KAJ. Pris: 25€/person, gratis ledsagare. Föreställningen är fullbokad!
- Resan till Umeå i maj är inbjuden. I stället ordnas maj månads medlemsträff som en endags-resa till Södra Österbotten, onsdagen den 21.5. Oravais Trafiks buss startar från Lyktan kl 8 och kör via Solf, Malax, Petalax och Korsnäs. Intresserade medlemmar, som bor norr om Vasa, kan kontakta kansliet för mera info. Kaffepaus i Kristinestad. En lokal-guide följer med oss och berättar om staden och den vackra gamla Ulrika Eleonora kyrkan. Lunch på restaurang Linds Kök i Pjelas. Lokalguiden möter oss där och guidar oss genom Närpes.

Kaffepaus på Restaurang Strand-Mölle innan avfärd till Vasa.

Pris: 45€/person. I priset ingår lunch, 2x kaffe med dopp och bussresa. Sista anmälningdag är 12.5, före kl 14.

Alla anmälningar görs till Febe, måndag-torsdag kl 9-14 på telefon 045-321 3320 eller per e-post: vasasynskadade@gmail.com.

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland

- Rottingkursen med Martin Lindkvist hålls måndagar kl 14.30. Kursen hålls för sista gången måndagen den 14.4. Deltagaravgiften är 20 euro plus material. Kursen fortsätter på hösten.
- Vattengymnastiken hålls fredagar kl 10 med Peppi Karlemo. Nya simmare ryms med. Kontakta kansliet på tfn 09-612 1779.
- Måndagen 31.3 "Styrelsens frågetimme" Bingo
- Måndagen 7.4. besöker Timo Kuoppala Hörnan. Tema:

”Synskadade hemma och utomlands”

- Distriktföreningen Svenska synskadade i mellersta Nyland r.f. håller sitt stadgeenliga årsmöte lördagen den 12.4.2014, kl 10. Stadgeenliga ärenden.

Lunchservering.

Anmälan senast 4.4 före kl 14.30. till kansliet på tfn 09-6121779 eller e-post på kansliet@ssmn.fi.

- Lördagen 12.4: ”i sista minuten” Svenska Teatern, kl 14.

- Måndagen 14.4: Påskpysel med Nina

- Måndagen 28.4: Ingen verksamhet i Hörnan, Distriktssekreteraren bortrest

- Måndagen 5.5: Marin lunchmiddag på Brändö Seglare r.f. kl 15. Anmälan senast må 28.4.

- Måndagen 12.5: Våraktiviteter med R5

- Tisdagen 13.5: Bokcirkeln samlas i Hörnan klockan 16.30

- Lö-Sö 17-18.5: Friluftsdagar på Kaisankoti.

- Må 19.5. Picknic-promenad med Nina

- Måndagen 26.5: Vårutflykt till Norrbacka gård. Anmälan till Nina senast den 20.5.

- Kansliets öppettider är måndagar och tisdagar kl 9.30-13.30. Ring gärna innan du besöker oss så att vi kan möta dig (gäller ej måndagsträffarna).

- Helsingfors mission förmedlar ledsagare. Kontakt-

person: Tamara Bergqvist, tfn 045-869 0945.

Väl mött på Hörnan nya och gamla medlemmar!

Vi välkomnar även nya stödmedlemmar till vår verksamhet.

Norra Österbottens Svenska Synskadade

- Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f. kallar sina medlemmar till stadgeenligt årsmöte tisdagen 8.4.2014 kl 18.30 på verksamhetscentret ”Fyren”, Otto Malmsgatan 9 A 21 i Jakobstad. Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar § 10 nämnda ärenden.

- Handarbetsgruppen ”Rätstickorna” träffas på Fyren med Agneta Cederberg som ledare, varannan måndag kl 12-14.

Följande gång blir 31.3.

- Vattengymnastiken på Östanlid i samarbete med Folkhälsan hålls onsdagar. Grupp 1: kl 11.45, Grupp 2: kl 12.30.

- Mimosel för damer hålls onsdagen 2.4 kl 13 på Fyren med Ann-Mari Ekstrand. Följande gång blir 16.4.

- Dagträff i Karleby hålls tisdagen 15.4 kl 13 i brasrum-

met på församlingscentret. Ulla-Britt Ingman och Ann-Sofie Grankulla medverkar.

- Avslappnings- och balanskursen med Peter Appel ordnas på torsdagar kl 10.30 på Fyren, vårterminen avslutas 17.4.

Mera information om verksamheten i medlemsbandet och föreningsspalten i Österbottens Tidning på lördagar eller gå in på www.fss.fi under länken distriktsföreningar och Norra Österbotten. Välkomna med på våra träffar!

Styrelsen och Ann-Sofie

Svenska Synskadade i Västnyland

- Månadsträff hålls lördagen den 12.4 kl 13.00 på Lyan, Prästängsgatan 12 i Ekenäs. Efter kaffe, samvaro och aktuell information berättar vår gäst med.lic. Karl v. Smitten om aktuella planer för hälsa och vård i Raseborg samt svarar på frågor. Anmälan senast torsdagen 10.4, för trakteringens skull, till Eeva Hanner på tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström, tfn 044-336 8060.

- Bocciaspelningen sker varje helgfri fredag, kl 14-16 i Seminarieskolans gymnastiksal i Ekenäs. Följande

gång den 28.3, därefter 4.4 och 11.4.

- Boccia för ungdomar 29.3 och 5.4. Samma tid och plats som ovan

- Bowling i Ekenäs bowlinghall 3.4 och 17.4, kl 17-18. Kontakta vid behov Kim Åkerblom på tfn 044-919 5111.

- Nytt på programmet är en matlagningskurs för yngre medlemmar. Kursen hålls 7.4, 16.4 samt 5.5 kl 15.00-17.30 under ledning av hushållslärare Anna-Maria Niskanen. Plats är Ekenäs Högstadieskolas undervisningskök.

- Syntolkad filmvisning i Lyan torsdagen den 10.4 kl 17.30. Välkommen med i verksamheten önskar styrelsen.

Åbolands Synskadade

- Medlemmarna i Åbolands Synskadade r.f. sammankallas till stadgeenligt årsmöte onsdagen den 23 april 2014 kl 14.00–16.00 på föreningens verksamhetscenter, Eriksgatan 5 A 9, Åbo. På årsmötet behandlas ärenden i enlighet med § 10 i stadgarna. Transport ordnas enligt behov från Kimito och Pargas. Pris är 10 euro tur/retur.

- I april planeras en Natur- och friluftsdag på Runsala.

- FSS vårmöte i Valkeakoski 17-18 maj.

- 1.6-6.6 ordnas en resa till Öland tillsammans med Svenska hörselskadade r.f. i Åbo. Under två heldagsrundturer besöker vi, tillsammans med vår lokalguide, sevärdheter på ön.

Ena dagen söderut och den andra norrut. Guiden tar oss också med på en rundtur i Kalmar. Vi bor tre nätter på Calmar Stadshotell i Kalmar, pärlan vid Kalmarsund.

För att resan skall bli av bör minst 25 personer delta. Resans pris är 770 euro. För mera information, kontakta Håkan på tfn 0400 151 322, synskadade@gmail.com eller Birgitta Kronberg på tfn 02 - 458 4189, birgitta.kronberg46@gmail.com

- En utfärd till Mariehamn planeras 27–28.6 tillsammans med Västis, Östis och Mellis distrikten.

Avfärd fredag morgon från Åbo med Viking Line. Sjöfrukost på båten och fri samvaro. Ankomst cirka kl 14.30 följt av City shopping samt guidning av Viva Holm.

Syntolkad fotboll klockan 18.30 vid Wiklöf Holding Arena, IFK Mariehamn – HJK.

Boccia på verksamhetscentret Ankaret under lördagmorgon. Avfärd kl 14.30. Buffet på båten. Framme i Åbo klockan 19.50.

- Söndagen 6.7 ser vi teaterföreställningen "En midsommarnatts dröm" kl 17.00. Tillsammans med Svenska hörselskadade r.f. i Åbo.

Information om pjäsen:

Bobo Lundén har skrivit en helt ny version av William Shakespeares klassiker, speciellt för Raseborgs Sommarteater.

Pjäsen är full av humor, lek och har en stark igenkänningsfaktor. Den har även blivit något av en schlagerhitmusikal med välkända låtar av bland annat Ledin, Peps Persson och Kirka.

Förhandsanmälningar senast 23.6.2014 till Håkan på tfn 0400-151 322 eller per e-post på synskadade@gmail.com. Anmälningar tas även emot av Birgitta Kronberg på tfn 02 - 458 4189 eller per e-post på birgitta.kronberg46@gmail.com.

Priset är 70 euro för hörsel/synskadade medlemmar och 80 euro för icke-medlemmar. I priset ingår en teaterbiljett, kaffe med bröd i pausen, lunch före teatern samt buss-transport från Åbo, Pargas och Kimito.

- Vi bowlar varje helgfri fredag kl 13-14. Välkomna med till Kasirata och slå en strike.

Med vänlig hälsning,
Styrelsen

Ålands Synskadade

- Borstbindningskurs på Ankaret, måndagar kl 12-15. Nya medlemmar, även stödjande, är välkomna! Anmä-

lan till Bettina på tfn 0457-343 8950.

- Punktskriftskurs på Ankaret, onsdagar kl 12.30–15.00. Nya medlemmar är välkomna! Anmälan till Bettina på tfn 0457-343 8950.
- Boccia på Ankaret torsdagar kl 12-15. Vid frågor, kontakta Fjalar Nylund på tfn 218 82. Sista tillfället för denna termin är torsdagen, den 17 april.
- Simningen har uppehåll denna termin på grund av lågt deltagarantal. Kontakta Bettina om intresse finns för simning under höstterminen 2014.
- Månadsträff på Ankaret måndagen den 14 april kl 18. Mer info i lokaltidningarnas kalendrar samt i taltidningen.
- Vårmöte hålls på Ankaret lördagen den 29 mars kl 12. Stadageenliga ärenden och kaffeservering. Välkomna!
- Syntolkningen fortsätter som vanligt med teaterbesök och biobesök.

Om du har önskemål kan du höra av dig till organisationssekreterare Bettina Gröning.

Kontaktuppgifter

Organisationssekreterare Bettina Gröning finns anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7, måndag, tisdag, torsdag och fredag kl 9-13

Kontaktuppgifter

Ankaret, tfn 018-19 670

Mobil: 0457-3438 950

E-post: aland.syn@aland.net

Svenska synskadade i Östnyland

- Månadsträff hålls lördagen den 26.4, kl 13-15 i Lovisa. Vi träffas på café Tuhannen Tuska, Mariegatan 2 i Lovisa. Kulturinstruktör Agneta Longhurst från Lovisa stads kulturbyrå kommer och berättar kort om Lovisa historia. Det bjuds på kaffe med tilltugg.

Anmälan senast 14.4 till Stina i Borgå på tfn 582 514 eller till Catharina på tisdagar kl 9-13, tfn 581 115. Lovisabor kan anmäla sig till Rose-Mari på tfn 040-748 2823 för trakteringen och resor.

Välkommen!

**FSS finns också på
facebook.**

**Du hittar oss på
adressen**

www.facebook.com/fssrf

Funderar du på något kring FSS?

Tveka inte att ta kontakt för att diskutera dina tankar med oss. Vi finns här för din skull!

Ordförande Bengt Ahlvik
Tfn: 044-777 8694
(telefonid tisdagar kl 14-16)
E-post: bengt.ahlvik@fss.fi

Organisationsledare Matthias Jakobsson
Tfn: 09-6962 3011
E-post: matthias.jakobsson@fss.fi

Vi lyssnar på alla tankar och idéer om vårt förbund!

ANNONS

Möteskallelse

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. kallar medlemmarna till stadgeenligt vårmöte den 17-18 maj 2014 på Hotell Waltikka i Valkeakoski. Mötesförhandlingarna inleds på lördag kl. 13.00 och fortsätter på söndag kl. 9.00.

Vid mötet behandlas de i paragraf 6 av förbundets stadgar nämnda ärendena: verksamhetsberättelse och bokslut för år 2013, revisorernas berättelse och frågan om ansvarsfrihet för styrelsen, organisationsledaren, ekonomen och övriga redovisningsskyldiga, tillsättande av valberedningsutskott om vårmötet så besluter, diskutera förbundets verksamhet på längre sikt utgående från styrelsens förslag till strategiska riktlinjer, övriga frågor vilka styrelsen förelagt vårmötet, skriftliga motioner som inom februari inlämnats till styrelsen av personmedlemmar eller medlemsföreningar. Ändring av FSS stadgar behandlas. Deltagaravgiften är 60 euro/person vilket inkluderar resor med samtransport, kost och logi. Tillägg för enkelrum 25 euro. Anmälningen är bindande.

Medlemmarna ombeds anmäla sig till sina respektive föreningar **senast tisdagen den 15 april 2014**, enligt följande:

Norra Österbottens svenska synskadade r.f.:

Ann-Sofie Grankulla, ti-to kl 9-14, tfn 06-723 4880, 050-379 5658

Vasa svenska synskadade r.f.:

Febe Mörk, må-to kl 9-14, tfn 045-321 3320

Svenska synskadade i Östnyland r.f.:

Stina Roms, tfn 0400-596 250

Åbolands synskadade r.f.:

Håkan Ström, ti-to kl 9-16, tfn 0400-151 322

Svenska synskadade i mellersta Nyland r.f.:

Nina Liemola, må-ti kl 9.30 -13.30, tfn 09-612 1779

Svenska synskadade i Västnyland r.f.:

Christel Eriksson, tfn 040-745 1933

Ålands synskadade r.f.:

Bettina Gröning, må-ti, to-fr (ej ons) kl 9-13, tfn 0457-343 8950

Möteshandlingar och program på önskat medium sänds till alla anmälda. Vi ber alla mötesdeltagare bekanta sig grundligt med mötesmaterialet på förhand! Välkommen! – Styrelsen